

Detta är ett svar från SBU:s Upplysningstjänst DATUM. SBU:s Upplysningstjänst svarar på avgränsade medicinska frågor. Svaret bygger inte på en systematisk litteraturoversikt, varför resultaten av litteratursökningen kan vara ofullständiga. Kvaliteten på ingående studier har inte bedömts. Detta svar har tagits fram av SBU:s kansli och har inte granskats av SBU:s råd eller nämnd.

Finns risk för missbruk vid samtidig behandling med ADHD läkemedel och smärtstillande opioider?

ADHD-läkemedel som metylfenidat och smärtstillande opioider¹ som morfin är beroendeframkallande. Det är därför angeläget att utvärdera ifall det kan finnas risk att utveckla ett substansmissbruk vid samtidig behandling av dessa läkemedel, speciellt vid långtidsbehandling.

Fråga:

Är det medicinskt acceptabelt att kombinera centralstimulerande ADHD-läkemedel med smärtstillande opioider ur missbrukssynpunkt?

Sammanfattning

Upplysningstjänsten har inte hittat några studier som undersöker ADHD-patienter med långvarig smärta som får kombinationsbehandling med centralstimulerande ADHD-läkemedel och smärtstillande opioider. Det går i dagsläget därför inte att säga om det finns någon ökad risk för missbruk vid kombinationsbehandling eller ej.

För mer läsning om ADHD rekommenderas SBU:s rapport om ”ADHD – diagnostik och behandling, vårdens organisation och patientens delaktighet” publicerad 2013 <http://www.sbu.se/sv/Publicerat/Gul/ADHD---diagnostik-och-behandling-vardens-organisation-och-patientens-delaktighet/> [1].

¹ Läkemedel som har morfinliknande effekt på kroppen.

Avgränsningar

Vi har gjort sökningar (se avsnittet ”Litteratursökning”) i databaserna Pubmed, Embase och PsycInfo. Förutom sökning i dessa databaser söktes även olika Health Technology Assessment (HTA)-organisationers databaser, samt andra svenska myndigheters hemsidor efter relevant litteratur.

Resultat från sökningen

Upplysningstjänstens litteratursökning har totalt genererat 825 referenser och alla sammanfattningar genomlästes. Då ingen artikel faktiskt tog upp ADHD-patienter som har långvarig smärta och får kombinationsbehandling är det inte möjligt att besvara frågeställningen.

Projektgrupp

Detta svar är sammanställt av Anh Thu Nguyen Hoang, Göran Bertilsson, Jessica Dagerhamn, Madelene Lusth Sjöberg och Jan Liliemark vid SBU.

Litteratursökning

PubMed via NLM 22 May 2014		
ADHD and chronic pain		
	Search terms	Items found
Population: ADHD patients with chronic pain		
1.	"Attention Deficit and Disruptive Behavior Disorders"[MeSH Terms] OR "minimal brain dysfunction"[TIAB] OR "hyperactivity syndrome"[TIAB] OR "hyperactive children"[TIAB] OR "hyperkinetic syndrome"[TIAB] OR "hyperkinetic children"[TIAB] OR "inattentive children"[TIAB] OR "inattentive hyperactive"[TIAB] OR ("inattention"[TIAB] AND children[TIAB]) OR "adhd"[TIAB] OR "attention deficit hyperactivity disorder"[TIAB] OR "attention deficit disorder"[TIAB] OR "disruptive behavior"[TIAB] OR "disruptive behaviour"[TIAB]	29541
2.	pain[Mesh] OR pain[Tiab]	543491
Intervention: Opioids		
3.	opioid[Mesh] OR opioid[Tiab]	64978
Final	1 AND (2 OR 3)	393

The search result, usually found at the end of the documentation, forms the list of abstracts

[MeSH] = Term from the Medline controlled vocabulary, including terms found below this term in the MeSH hierarchy

[TIAB] = Title or abstract

“ “ = Citation Marks; searches for an exact phrase

Embase via Elsevier 23 May 2014		
ADHD and chronic pain		
	Search terms	Items found
Population: ADHD patients with chronic pain		
1.	'attention deficit disorder'/exp OR "minimal brain dysfunction":ti,ab OR "hyperactivity syndrome":ti,ab OR "hyperactive children":ti,ab OR "hyperkinetic syndrome":ti,ab OR "hyperkinetic children":ti,ab OR "inattentive children":ti,ab OR "inattentive hyperactive":ti,ab OR ("inattention":ti,ab AND children:ti,ab) OR "adhd":ti,ab OR "attention deficit hyperactivity disorder":ti,ab OR "attention deficit disorder":ti,ab OR "disruptive behavior":ti,ab OR "disruptive behaviour":ti,ab	42162
2.	'pain'/exp OR 'pain':ti,ab	992126
Intervention: Opioids		
3.	'narcotic analgesic agent'/exp OR 'ketobemidone':ti,ab OR 'methadone':ti,ab	249739
Final	1 AND (2 OR 3)	214

The search result, usually found at the end of the documentation, forms the list of abstracts

/de= Term from the EMTREE controlled vocabulary

/exp= Includes terms found below this term in the EMTREE hierarchy

:ti,ab = Title or abstract

“ “ = Citation Marks; searches for an exact phrase

PsycInfo via EBSCO 23 May 2014		
ADHD and chronic pain		
	Search terms	Items found
Population: ADHD patients with chronic pain		
1.	(DE "Attention Deficit Disorder" OR DE "Attention Deficit Disorder with Hyperactivity" OR TI ("minimal brain dysfunction" OR "hyperactivity syndrome" OR "hyperactive children" OR "hyperkinetic syndrome" OR "hyperkinetic children" OR "inattentive children" OR "inattentive hyperactive" OR ("inattention" AND children) OR "adhd" OR "attention deficit hyperactivity disorder" OR "attention deficit disorder" OR "disruptive behavior" OR "disruptive behaviour") OR AB ("minimal brain dysfunction" OR "hyperactivity syndrome" OR "hyperactive children" OR "hyperkinetic syndrome" OR "hyperkinetic children" OR "inattentive children" OR "inattentive hyperactive" OR ("inattention" AND children) OR "adhd" OR "attention deficit hyperactivity disorder" OR "attention deficit disorder" OR "disruptive behavior" OR "disruptive behaviour"))	27818
2.	((MM "Pain" OR MM "Aphagia" OR MM "Back Pain" OR MM "Chronic Pain" OR MM "Headache" OR MM "Myofascial Pain" OR MM "Neuralgia" OR MM "Neuropathic Pain" OR MM "Somatoform Pain Disorder") OR TX pain)	77330
Intervention: Opioids		
3.	MM "Opiates" OR MM "Codeine" OR MM "Endogenous Opiates" OR MM "Fentanyl" OR MM "Heroin" OR MM "Morphine" OR MM	14018

PsycInfo via EBSCO 23 May 2014		
ADHD and chronic pain		
	"Papaverine"	
4.	DE "Methadone" OR MM "Analgesic Drugs" OR MM "Aspirin" OR MM "Atropine" OR MM "Carbamazepine" OR MM "Codeine" OR MM "Dihydroergotamine" OR MM "Heroin" OR MM "Meperidine" OR MM "Methadone" OR MM "Morphine" OR MM "Papaverine" OR MM "Pentazocine" OR MM "Procaine" OR MM "Quinine" OR MM "Tramadol" OR DE "Methadone Maintenance"	14850
Final	1 AND (2 OR 3 OR 4)	238

The search result, usually found at the end of the documentation, forms the list of abstracts

AB = Abstract

DE = Term from the thesaurus

MM = Major Concept

TI = Title

TX = All Text. Performs a keyword search of all the database's searchable fields

“ “ = Citation Marks; searches for an exact phrase

Referenser

1. SBU. ADHD – diagnostik och behandling, vårdens organisation och patientens delaktighet. En systematisk översikt. Stockholm: Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU); 2013. SBU-rapport nr 217. ISBN 978-91-85413-58-4.